



Ε Κ Θ Ε Σ Η

**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)**

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου «Εφαρμογή του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, αναμορφώνεται το υφιστάμενο καθεστώς σχετικά με τους κανόνες για τη μετανάστευση και το άσυλο, προς τον σκοπό θέσπισης ενιαίου πλαισίου, κατ' εφαρμογή της μνημονευόμενης ενωσιακής νομοθεσίας. Παράλληλα, καταργείται ο Κώδικας Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν.4939/2022). Ειδικότερα:

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

Παρατίθεται ο σκοπός των προτεινόμενων ρυθμίσεων. **(άρθρο 1)**

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Εισάγεται το στάδιο ελέγχου διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα της χώρας, βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356, στους υπηκόους τρίτων χωρών και στους ανιθαγενείς, οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου στη χώρα. Μεταξύ άλλων:

1. α. Καθορίζονται ως αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια του ελέγχου διαλογής:

- η Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) για την εξακρίβωση / επαλήθευση της ταυτότητας και τη διενέργεια ελέγχων ασφαλείας,
- η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, για τη διενέργεια όλων των υπόλοιπων επιμέρους σταδίων του ελέγχου διαλογής.

β. Ορίζονται τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.), οι Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (Κ.Ε.Δ.) και οι Κινητές Μονάδες Καταγραφής και Συντονισμού Μετακινήσεων (Κ.Μ.Κ.Σ.Μ.), ως σημεία ελέγχου διαλογής.

Περαιτέρω, προβλέπεται η μεταφορά άστεγων ασυνόδευτων ανήλικων ή ανήλικων που διαβιούν σε επισφαλείς συνθήκες, με μέριμνα του Εθνικού

Μηχανισμού Επείγουσας Ανταπόκρισης (Ε.Μ.Ε.Α.), στα σημεία ελέγχου διαλογής. **(άρθρα 2 – 4)**

2.α. Ενισχύεται η παρεχόμενη, στα πρόσωπα που υπόκεινται σε έλεγχο διαλογής, ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά το στάδιο του ελέγχου διαλογής, η οποία διενεργείται με κάθε πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των οπτικοακουστικών και άλλων ηλεκτρονικών μέσων.

Παρέχεται η δυνατότητα λειτουργίας ειδικού σημείου ενημέρωσης εντός των σημείων ελέγχου διαλογής, με ειδική πρόβλεψη για την ενημέρωση των ανηλίκων με φιλικό προς αυτούς περιεχόμενο και υλικό, από ειδικώς εκπαιδευμένο προσωπικό.

β. Καθορίζονται τα επιμέρους στάδια του ελέγχου διαλογής, ο οποίος περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

- την επαλήθευση / εξακρίβωση των στοιχείων ταυτότητας και ιθαγένειας, καθώς και τη λήψη και καταχώριση βιομετρικών δεδομένων των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, τα οποία καταχωρούνται στο έντυπο ελέγχου διαλογής,

- τον προκαταρκτικό ιατρικό έλεγχο και τον έλεγχο ευαλωτότητας που διενεργείται από το Κλιμάκιο Ιατρικού Ελέγχου και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης του εκάστοτε σημείου ελέγχου διαλογής, το οποίο δημιουργεί ιατρικό φάκελο για κάθε εξεταζόμενο πρόσωπο, που αναρτάται στο Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα Υποδοχής και Ασύλου «ΑΛΚΥΟΝΗ 2» του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. **(άρθρα 5 – 10)**

3.α. Διακρίνονται τα παρακάτω στάδια μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής:

- παραπομπή σε διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας, εφόσον εκφραστεί σχετική βούληση,

- παραπομπή σε διαδικασία επιστροφής για όσους δεν υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για είσοδο και νόμιμη διαμονή στη χώρα.

β. Παρέχονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν στη διάθεση του απαραίτητου προσωπικού, στην παροχή υποδομών και εξοπλισμού, στο πρόγραμμα ιατρικού ελέγχου, ψυχοκοινωνικής αξιολόγησης και υποστήριξης των υπηκόων τρίτων χωρών και των ανιθαγενών. **(άρθρα 11 – 14)**

ΜΕΡΟΣ Β΄

Εισάγονται νέοι κανόνες για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία με σκοπό την ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 και καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής αυτών. Ειδικότερα:

1.α. Αναδιατυπώνονται και εμπλουτίζονται οι ορισμοί για τις ανάγκες υποδοχής, με την προσθήκη του βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα, το οποίο περιλαμβάνει χρηματικό ποσό, ενώ ο ορισμός των υλικών συνθηκών υποδοχής συμπληρώνεται με τα είδη προσωπικής υγιεινής.

β. Προβλέπεται η ενημέρωση των αιτούντων διεθνή προστασία σχετικά με τις συνθήκες υποδοχής και τα δικαιώματά τους, μεταξύ άλλων και σε οπτικοακουστική μορφή, με τη χρήση βίντεο ή εικονογραμμάτων, με ειδική μέριμνα για την ενημέρωση των ανηλίκων, με τη χρήση ενημερωτικού υλικού ειδικά προσαρμοσμένου στις ανάγκες τους.

γ. Ορίζεται ρητά η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, ως αρμόδια αρχή για την οργάνωση και τη λειτουργία του εθνικού συστήματος υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία.

Προβλέπεται η μη παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής σε αιτούντες που δεν μεταβαίνουν ή δεν διαμένουν στην Περιφερειακή Υπηρεσία όπου έχουν καταναμηθεί ή μετακινηθεί.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα κατανομής των αιτούντων άσυλο σε γεωγραφική περιοχή εντός της ελληνικής επικράτειας, στην οποία μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα, με την πρόβλεψη συγκεκριμένων λόγων επιβολής περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας.

ε. Εισάγονται ειδικότερες προβλέψεις κράτησης αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής, όπως η στέγαση ασυνόδευτων ανηλίκων σε εγκαταστάσεις προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους, οι οποίες στελεχώνονται με προσωπικό που διαθέτει τα προσόντα για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους και την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών τους, η αποφυγή της κράτησης γυναικών κατά τη διάρκεια της κύησης και για τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό και η μεταφορά αυτών σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας.

στ. Προβλέπεται ότι οι αιτούντες διεθνή προστασία:

- συμμετέχουν στο κόστος, εν όλω ή εν μέρει, των μαθημάτων γλώσσας και προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που παρακολουθούν, εφόσον αποδεδειγμένα διαθέτουν επαρκείς πόρους,

- συνεισφέρουν στο κόστος των συνθηκών υποδοχής και της λαμβανόμενης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, εφόσον διαθέτουν επαρκή μέσα, με εξαίρεση την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που παρέχεται δωρεάν στους Έλληνες πολίτες, ενώ υποχρεούνται να επιστρέψουν το κόστος που σχετίζεται με τις παρασχεθείσες υλικές συνθήκες υποδοχής ή την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, εάν διαπιστωθεί ότι διέθεταν επαρκείς πόρους για το διάστημα που τους παρεχόταν επαρκές βιοτικό επίπεδο.

ζ. Περαιτέρω, προβλέπεται:

- η λήψη μέτρων, εντός των χώρων στέγασης, για την αποτροπή βιαιοπραγιών και πράξεων βίας, όπως η χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων ασφαλείας, περιλαμβανομένων συστημάτων επιτήρησης, καθώς και η παροχή χωριστών εγκαταστάσεων υγιεινής για τις γυναίκες και ασφαλής χώρος εντός του κέντρου φιλοξενίας για τις ίδιες και τα ανήλικα παιδιά τους,

- η διακοπή των συνθηκών υποδοχής που έχουν παρασχεθεί, από τη στιγμή της επίδοσης στους αιτούντες της απόφασης μεταφοράς τους στο υπεύθυνο κράτος μέλος, υπό την επιφύλαξη εξασφάλισης βιοτικού επιπέδου σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο.

η. Διευρύνονται οι λόγοι για τους οποίους οι αρμόδιες αρχές υποδοχής, με απόφασή τους, διακόπτουν ή περιορίζουν το βοήθημα για τα καθημερινά έξοδα και τις λοιπές υλικές συνθήκες υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία.

(άρθρο 15 – 37)

2. Ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στους αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής και συγκεκριμένα:

α. Διευρύνονται οι κατηγορίες αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής, ενώ το προσωπικό που αξιολογεί τις ειδικές ανάγκες υποδοχής υποβάλλεται στην απαραίτητη εκπαίδευση και σε διαρκή κατάρτιση.

β. Προβλέπονται:

- αρχική και συνεχής κατάλληλη κατάρτιση των προσώπων που εργάζονται με ανηλίκους, συμπεριλαμβανομένων και των εκπροσώπων τους, αναφορικά με τα δικαιώματα και τις ανάγκες των ανηλίκων καθώς και με τα ισχύοντα πρότυπα προστασίας των παιδιών,

- ο ορισμός προσωρινού επιτρόπου του ασυνόδευτου ανηλίκου, μέχρι τον ορισμό επιτρόπου αυτού,

- η παροχή διερμηνείας, όπου απαιτείται, στα πρόσωπα που έχουν υποστεί εμπορία ανθρώπων, βασανιστήρια ή άλλες σοβαρές πράξεις βίας.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων του αιτούντος διεθνή προστασία ενώπιον του Προέδρου ή του οριζόμενου Πρωτοδίκη του αρμοδίου Διοικητικού Πρωτοδικείου, κατά των αποφάσεων ανάκλησης ή περιορισμού παροχών, μη χορήγησης άδειας αποχώρησης από γεωγραφική περιοχή και περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας.

Σε περίπτωση δε προσφυγής ενώπιον Δικαστηρίου, οι αιτούντες λαμβάνουν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση, σύμφωνα με τον ν.3226/2004. **(άρθρα 38 – 42)**

3. Εισάγονται μέτρα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος υποδοχής των αιτούντων άσυλο και ειδικότερα:

α. Ορίζεται η Γενική Γραμματεία Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ως υπεύθυνη για την οργάνωση και διαχείριση του συστήματος υποδοχής των αιτούντων άσυλο, η οποία, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της:

- θεσπίζει τους αναγκαίους μηχανισμούς παρακολούθησης και ελέγχου του επιπέδου των συνθηκών υποδοχής,

- καταρτίζει σχέδιο έκτακτης ανάγκης, το οποίο ορίζει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν όταν η χώρα αντιμετωπίζει δυσανάλογο αριθμό αιτούντων διεθνή προστασία.

β. Προβλέπεται ότι το προσωπικό των αρχών που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των συνθηκών υποδοχής λαμβάνει, πέραν της απαραίτητης κατάρτισης, και συνεχή επιμόρφωση σχετικά με τις ανάγκες των αιτούντων, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων.

γ. Παρέχονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, οι οποίες, μεταξύ άλλων, αφορούν στη(ν):

- υλοποίηση στεγαστικών προγραμμάτων και εν γένει προγραμμάτων παροχής υλικών συνθηκών υποδοχής και οικονομικού βοηθήματος,

- μίσθωση καταλυμάτων και στην ομαλή εκτέλεση των στεγαστικών προγραμμάτων,

- ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και στην πρόσβαση στη δημόσια υγεία των αιτούντων διεθνή προστασία. **(άρθρα 43 – 47)**

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Εισάγεται νέο ρυθμιστικό πλαίσιο αναφορικά με την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, ανεξάρτητα από την υποβολή ή μη αίτησης διεθνούς προστασίας και ειδικότερα:

1.α. Διατηρείται η Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων, η οποία καταρτίζεται από τη Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, με σκοπό τη διασφάλιση της παροχής ολοκληρωμένης προστασίας κατά την υποδοχή και τη φιλοξενία των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Η ανωτέρω υπηρεσία ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της επιτροπείας, της στέγασης, της κοινωνικής ένταξης των ανηλίκων και της εποπτείας των παρεχόμενων προς αυτούς υπηρεσιών.

β. Καθορίζονται οι φορείς παροχής υπηρεσιών προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων («Φορείς»), οι οποίοι, μεταξύ άλλων, μεριμνούν για την εισαγωγική και συνεχιζόμενη εκπαίδευση του προσωπικού τους σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών και την παιδική προστασία εν γένει. **(άρθρα 48 – 55)**

2. Ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στο Εθνικό Σύστημα Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων και μεταξύ άλλων:

α. Καθορίζονται οι επιμέρους λειτουργίες της επιτροπείας ασυνόδευτου ανηλίκου, οι οποίες διακρίνονται στην επιμέλεια του προσώπου του (στέγαση, ιατρική φροντίδα, μόρφωση και εκπαίδευση, καθημερινή φροντίδα), στην εκπροσώπησή του σε θέματα προσωπικής κατάστασης, καθώς και στη συνδρομή του σε περιουσιακά θέματα.

β. Ορίζεται η αρμόδια αρχή και τα όργανα της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων.

γ. Καθορίζονται:

- οι πόροι χρηματοδότησης του Εθνικού Συστήματος Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Ε.Σ.Ε.Α.Α.),
- η διαδικασία που ακολουθείται για τον διορισμό επιτρόπου και οι λόγοι λήξης της επιτροπείας,

δ. Ο επίτροπος:

- αναθέτει την άσκηση των επιτροπικών καθηκόντων στον εντεταλμένο επιτροπείας, τον οποίο απασχολεί με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή άλλη μορφή απασχόλησης,
- διορίζει ή χρησιμοποιεί συντονιστή, τον οποίο απασχολεί με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή μορφή απασχόλησης, με σκοπό την εποπτεία των πράξεων του εντεταλμένου επιτροπείας.

ε. Συστήνεται, στην προαναφερόμενη υπηρεσία, το Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Σ.Ε.Α.Α.), ως συλλογικό αποφασιστικό και γνωμοδοτικό όργανο επί διαφωνιών που ανακύπτουν μεταξύ επιτρόπου και ασυνόδευτου ανηλίκου, το οποίο μπορεί, προς υποβοήθηση του έργου του, να συστήνει ομάδες εργασίας.

Στα μέλη του Σ.Ε.Α.Α. και των ομάδων εργασίας δεν καταβάλλεται οποιαδήποτε αμοιβή ή αποζημίωση.

στ. Προβλέπονται:

- μηχανισμός παραπόνων για τους ανηλικούς υπό επιτροπεία,
- η καθιέρωση και η ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης και διαρκούς επιμόρφωσης των επιτρόπων, των συντονιστών επιτροπείας και των εντεταλμένων επιτροπείας, καθώς και των προσωρινών επιτρόπων.

(άρθρα 56 – 77)

3. Επικαιροποιείται το πλαίσιο φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων και ειδικότερα:

α. Διασφαλίζεται η στέγαση και οι συνοδευτικές αυτής υπηρεσίες σε:

- Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας (Δ.Μ.Φ.),
- Δομές Επείγουσας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Δ.Ε.Φ.Α.Α.),
- Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (Ε.Δ.Η.Δ.),
- άλλους χώρους κατάλληλους για τη φιλοξενία των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Παρέχεται η δυνατότητα τοποθέτησης των ασυνόδευτων ανηλίκων άνω των δεκαέξι (16) ετών σε διακριτούς χώρους (ασφαλείς ζώνες) εντός των Ελεγχόμενων Δομών Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο ή των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

β. Καθορίζονται η αρμόδια αρχή και η διαδικασία διαχείρισης αιτημάτων στέγασης και προβλέπεται διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης της εύρυθμης λειτουργίας των Δομών Μακροχρόνιας Φιλοξενίας (Δ.Μ.Φ.), μέσω της διενέργειας τακτικών ή έκτακτων επιτόπιων ελέγχων.

γ. Θεσπίζεται ρητή υποχρέωση συνεργασίας μεταξύ του ασκούντος την καθημερινή φροντίδα του ανηλίκου με τον επίτροπο.

δ. Ορίζεται, επίσης, η προαναφερόμενη Γενική Γραμματεία ως Εθνικός Μηχανισμός Επείγουσας Ανταπόκρισης (Ε.Μ.Ε.Α.), με σκοπό τον εντοπισμό και την τοποθέτηση σε δομές επείγουσας φιλοξενίας άστεγων ή διαβιούντων σε επισφαλείς συνθήκες ασυνόδευτων ανηλίκων.

Η ως άνω Γενική Γραμματεία λειτουργεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της τηλεφωνική γραμμή εντοπισμού παιδιών σε επισφαλείς συνθήκες και παρέχει τεχνική καθοδήγηση και πληροφόρηση σε κάθε εμπλεκόμενο φορέα.

ε. Ορίζονται οι φορείς συνοδείας ασυνόδευτων ανηλίκων και αναφέρονται οι πηγές χρηματοδότησης αυτών, καθώς και οι αρμοδιότητές τους.

στ. Τηρούνται:

- διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση καταχώρισης δεδομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων που εντοπίζονται στην ελληνική επικράτεια με την επωνυμία «Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων»,
- ψηφιακή πλατφόρμα για τη συστηματική καταχώριση της αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, η οποία δύναται να διαλειτουργεί με τα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, και ιδίως με το Εθνικό Μητρώο Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων.

(άρθρα 78 – 93)

ΜΕΡΟΣ Δ΄

Τίθενται τα εθνικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 σχετικά με τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα:

1. α. Καθορίζονται οι αρμόδιες αρχές για την υποβολή αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, οι οποίες είναι η ΕΛ.ΑΣ., το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή (Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΛΑΚΤ.), η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης και η Υπηρεσία Ασύλου.

β. Προβλέπονται, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας:

- η ενημέρωση των αιτούντων για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους σε γλώσσα που κατανοούν, μέσω ενημερωτικού φυλλαδίου, και με παροχή υπηρεσιών διερμηνείας κατά τη διαδικασία εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, με δαπάνη του Ελληνικού Δημοσίου και με δυνατότητα χρήσης λογισμικών αυτοματοποιημένης μετάφρασης και υποτιτλισμού ηχητικών δεδομένων μέσω πληροφοριακών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης,
- δωρεάν νομική καθοδήγηση από δικηγόρους ή νομικούς συμβούλους διεθνών οργανισμών.

Περαιτέρω, προβλέπεται δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής προσφυγών, ενώ οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να συμβουλευονται με δαπάνη τους δικηγόρο ή άλλο σύμβουλο σε θέματα σχετικά με την αίτησή τους. **(άρθρα 94 – 107)**

2. Εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με τη διοικητική διαδικασία υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας από υπηκόους τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς, στα σημεία εισόδου στην Ελληνική επικράτεια ή εντός αυτής. Ειδικότερα:

α. Προβλέπονται διακριτά στάδια:

- καταχώρισης αίτησης διεθνούς προστασίας,
- κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας.

Επιπρόσθετα, καθορίζονται τα έγγραφα που παρέχονται στον αιτούντα και προβλέπεται ότι το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία μπορεί να εκδίδεται σε μορφή κάρτας με ηλεκτρονική καταγραφή και ανανέωση.

β. Προβλέπεται η λειτουργία Μητρώου Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, καθώς και Μητρώου Μελών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων στη Μονάδα Μητρώου Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής σε αυτά.

γ. Καθορίζονται τα σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων, με ειδική αναφορά σε αιτήσεις στο όνομα ενηλίκων χωρίς δικαιοπρακτική ικανότητα και συνοδευόμενων ανηλίκων, καθώς και με την επίδοση των αποφάσεων επί αυτών και άλλων διαδικαστικών εγγράφων.

δ. Προβλέπονται ειδικές διαδικασίες εξέτασης αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας όπως η:

- ταχεία διαδικασία εξέτασης αναφορικά με ασυνόδευτους ανηλίκους,
- διαδικασία ασύλου στα σύνορα,

- μεταγενέστερη υποβολή αίτησης, μετά την πρώτη, για την οποία ο αιτών υποχρεούται σε κατάθεση παραβόλου, ύψους τριακοσίων (300) ευρώ ανά αίτηση.

ε. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία ανάκλησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας και την προσβολή των σχετικών αποφάσεων μέσω:

- άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Αρχής Προσφυγών,
- αίτησης ακύρωσης ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

Επιπρόσθετα προβλέπεται διακοπή των υλικών συνθηκών υποδοχής από την επίδοση της απόφασης αναγνώρισης παροχής καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας. **(άρθρα 108 – 153)**

ΜΕΡΟΣ Ε΄

Θεσπίζονται τα εθνικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1349 σχετικά με τη διαδικασία επιστροφής στα σύνορα των υπηκόων τρίτων χωρών και των ανιθαγενών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων με τις οριζόμενες εξαιρέσεις. Στο πλαίσιο αυτό:

1. Προσδιορίζονται εκ νέου:

- οι αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή της διαδικασίας επιστροφής, η οποία συντονίζεται από τον Εθνικό Συντονιστή Επιστροφών,
- η διαδικασία που ακολουθείται όταν εφαρμόζονται παρεκκλίσεις, σε περίπτωση αντιμετώπισης καταστάσεων κρίσης ή ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου. **(άρθρα 154, 155, 158)**

2. Περιγράφεται η διαδικασία επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, των οποίων η αίτηση έχει απορριφθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα και παραμένουν υπό καθεστώς μη εισόδου. Σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί η επιστροφή ή η απομάκρυνση εντός της τασσόμενης προθεσμίας, ακολουθείται η ισχύουσα διαδικασία επιστροφής (Μέρος Β΄ του ν.5226/2025). **(άρθρο 156)**

3. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την επιβολή κράτησης στις μνημονευόμενες δομές, ή αυτοτελώς πλησίον των εξωτερικών συνόρων, σε πρόσωπα που υπάγονται στη διαδικασία επιστροφής στα σύνορα. **(άρθρο 157)**

4. Παρέχεται η δυνατότητα υλοποίησης της απόφασης επιστροφής υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς και με τη μεταφορά του σε τρίτη χώρα, η οποία λειτουργεί ως «κόμβος επιστροφής» (return hub), σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις. **(άρθρο 159)**

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

Θεσπίζονται τα εθνικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 σχετικά με ζητήματα αναγνώρισης των υπηκόων τρίτων χωρών ή των

ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας και καθιέρωσης ενός ενιαίου καθεστώτος για τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας. Επανακαθορίζονται οι αρμόδιες αρχές ιδίως για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας κατά τη διοικητική διαδικασία. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

1. Προβλέπεται ρητά η δωρεάν χορήγηση άδειας διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που αναγνωρίζονται ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας καθώς και στα ανήλικα τέκνα αυτών που δεν θεωρούνται μέλη οικογένειας.

Για την ανανέωση της άδειας διαμονής των προαναφερόμενων κατηγοριών προβλέπεται η καταβολή τέλους ίσου με το τέλος έκδοσης δελτίου ταυτότητας, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρα 160 – 169)**

2.α. Επιβάλλεται το οριζόμενο διοικητικό πρόστιμο, το οποίο διπλασιάζεται σε περίπτωση υποτροπής, σε όσους δικαιούχους διεθνούς προστασίας δεν εκπληρώνουν την υποχρέωση δήλωσης κάθε μεταβολής της διεύθυνσης κατοικίας τους εντός της τασσόμενης προθεσμίας.

β. Ορίζεται ρητά ότι οι αρμόδιες αρχές μπορούν αιτιολογημένα να αρνούνται τη χορήγηση επιδοτήσεων και δανείων σε ενήλικες δικαιούχους διεθνούς προστασίας, όσον αφορά στην πρόσβαση αυτών στο τυπικό γενικό εκπαιδευτικό σύστημα, στην επιμόρφωση ή στην επανακατάρτιση.

(άρθρα 170 - 172)

3. Προβλέπονται:

- η υποχρεωτική συμμετοχή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε μέτρα κοινωνικής ένταξης, στο πλαίσιο της πρόσβασης αυτών στα ευεργετήματα κοινωνικής αρωγής καθώς και η πρόσβαση των δικαιούχων καθεστώτος επικουρικής προστασίας αποκλειστικά σε βασικά ευεργετήματα (ελάχιστη στήριξη εισοδήματος, βοήθεια σε περιπτώσεις ασθένειας, εγκυμοσύνης και φροντίδας παιδιών, χορήγηση στεγαστικών επιδομάτων),
- η επιβολή τέλους συμμετοχής των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε ορισμένα υποχρεωτικά μέτρα ένταξης, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

(άρθρα 173 - 178)

4. Επαναπροσδιορίζονται οι προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος από τα πρόσωπα που απολαμβάνουν διεθνή προστασία, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 179)**

5. Παρέχονται οι απαραίτητες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων και ιδίως όσον αφορά:

- στην κατά περίπτωση διαδικασία: i) έκδοσης, ανανέωσης, αντικατάστασης, των αδειών διαμονής και των ταξιδιωτικών εγγράφων, για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και τα μέλη των οικογενειών τους, ii) βεβαίωσης των προβλεπόμενων προστίμων,
- στον καθορισμό του ύψους των μνημονευόμενων τελών, τα κριτήρια επιβολής αυτών και τις κατά περίπτωση εξαιρέσεις από αυτά. **(άρθρο 180)**

ΜΕΡΟΣ Ζ΄

Εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν στην παροχή προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και στα μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ των κρατών μελών, σε εφαρμογή της Οδηγίας (ΕΚ) 2001/55. Μεταξύ άλλων:

α. Καθορίζεται η διάρκεια και η έκταση εφαρμογής του καθεστώτος της προσωρινής προστασίας, το οποίο δύναται να επεκταθεί και σε άλλες κατηγορίες εκτοπισθέντων, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στην απόφαση του Συμβουλίου, η οποία εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της ανωτέρω Οδηγίας.

β. Χορηγείται ατελώς άδεια διαμονής στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας, για όσο διάστημα τελούν στην κατάσταση αυτή, καθώς και δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας, στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική ασφάλιση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Επίσης, στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας χορηγούνται δωρεάν οι θεωρήσεις εισόδου και διέλευσης.

γ. Καθίσταται, εκ νέου, δεκτό στην ελληνική επικράτεια άτομο, το οποίο απολαύει προσωρινής προστασίας στην Ελλάδα, εφόσον επιχειρεί να εισέλθει παράνομα ή παραμένει παράνομα στο έδαφος άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

δ. Παρέχεται στα άτομα, που απολαύουν προσωρινής προστασίας, δικαίωμα διαμονής σε Δομές Φιλοξενίας, που λειτουργούν με μέριμνα και ευθύνη του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, καθώς και σίτιση, ρουχισμός, ιατρική περίθαλψη, εκπαίδευση, εργασία και επαγγελματική κατάρτιση καθώς και κάθε άλλη δυνατή κοινωνική συνδρομή.

ε. Τίθενται οι όροι για τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας ατόμων, που απολαύουν προσωρινής προστασίας, και διασφαλίζεται η εκπροσώπηση ασυνόδευτων ανηλίκων.

στ. Ορίζεται η Υπηρεσία Ασύλου ως εθνικό σημείο επαφής για τη διοικητική συνεργασία με τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα θέματα εφαρμογής της προσωρινής προστασίας.

ζ. Επιβάλλονται ρήτρες αποκλεισμού ατόμων από την προσωρινή προστασία, σε περίπτωση διάπραξης σοβαρών εγκλημάτων και προβλέπονται δικονομικές δυνατότητες για την άρση του αποκλεισμού.

η. Παρέχονται νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις, μεταξύ άλλων, για:

- τον καθορισμό του μέγιστου αριθμού ατόμων που μπορούν να φιλοξενηθούν στην Ελλάδα στο πλαίσιο του καθεστώτος προσωρινής προστασίας,

- τη ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις υπαγωγής υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών σε καθεστώς προσωρινής προστασίας κ.λπ.

(άρθρα 181 - 211)

ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΜΕΡΟΣ Α΄

1. Θεσπίζονται μέτρα για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351. Μεταξύ άλλων:

α. Προσδιορίζονται οι αρμόδιες εθνικές αρχές για τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους και την εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης, τη διενέργεια προσωπικής συνέντευξης, την έκδοση απόφασης μεταφοράς, τον έλεγχο ασφαλείας, καθώς και τον έλεγχο και την επαλήθευση τίτλων σπουδών και επαγγελματικής κατάρτισης των αιτούντων διεθνή προστασία.

β. Ρυθμίζονται ζητήματα εφαρμογής των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους και μεταξύ άλλων:

- Προβλέπεται, εφόσον συντρέχουν σχετικά στοιχεία ή ενδείξεις, η δυνατότητα συμπληρωματικού ελέγχου ασφαλείας από την Ελληνική Αστυνομία, κατά τη διαδικασία εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας.

- Παρέχεται το δικαίωμα ενημέρωσης του αιτούντος, κατά τον έλεγχο διαλογής και με χρήση διερμηνείας, σχετικά με τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, την εξέλιξη της διαδικασίας κ.λπ.

- Κατοχυρώνεται ειδικό δικαίωμα των αιτούντων σε δωρεάν νομική καθοδήγηση, κατά τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.

- Θεσπίζονται ειδικές εγγυήσεις για τους ανηλίκους και ιδίως για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, ως προς την εξασφάλιση προσωρινού εκπροσώπου ή εκπροσώπου, την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος και τη διαδικασία υποδοχής σε περίπτωση μεταφοράς τους στην Ελλάδα.

- Παρέχεται το δικαίωμα άσκησης προσφυγής ενώπιον της Αρχής Προσφυγών κατά της απόφασης μεταφοράς, καθώς και η δυνατότητα υποβολής αιτήματος αναστολής της εφαρμογής της απόφασης.

- Προβλέπεται η κράτηση των προσώπων που υπόκεινται σε διαδικασίες μεταφοράς, σύμφωνα με τους όρους και τις εγγυήσεις που ορίζονται στον εν λόγω Κανονισμό. **(άρθρα 212 - 225)**

2. Ρυθμίζονται ζητήματα εφαρμογής του μηχανισμού αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ άλλων:

α. Ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής ως Εθνικός Συντονιστής Αλληλεγγύης και καθορίζονται οι αρμοδιότητές του για την εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης.

β. Προβλέπεται η διενέργεια ελέγχου ασφαλείας από την Ελληνική Αστυνομία ή το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή στο πλαίσιο της διαδικασίας μετεγκατάστασης αιτούντων ή δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

γ. Καθορίζεται η διαδικασία μετεγκατάστασης, όσον αφορά στην ταυτοποίηση των επιλέξιμων προσώπων και στην αντιστοίχισή τους με κράτη μέλη μετεγκατάστασης, στην έκδοση και επίδοση της απόφασης μεταφοράς και στο δικαίωμα άσκησης προσφυγής. **(άρθρα 226 - 228)**

ΜΕΡΟΣ Β΄

1. Εισάγονται ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 και μεταξύ άλλων:

α. Καθορίζονται η διαδικασία και τα αρμόδια όργανα αναγνώρισης, παράτασης και κατάργησης της κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας, καθώς και η διαδικασία ενεργοποίησης των μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης

β. Προβλέπεται το δικαίωμα ενημέρωσης των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων και παρεκκλίσεων σε κατάσταση κρίσης ή ανωτέρας βίας. **(άρθρα 229-235)**

2. Παρέχονται νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων επιχειρησιακής και πρακτικής εφαρμογής των μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης κλπ.. **(άρθρο 236)**

ΜΕΡΗ Γ΄, Δ΄

1. Εισάγονται ρυθμίσεις για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350 και μεταξύ άλλων:

α. Ορίζεται η αρμόδια αρχή για την παραλαβή και εξέταση των σχετικών υποθέσεων και προβλέπεται η συνδρομή της αρμόδιας ελληνικής διπλωματικής ή έμμισθης προξενικής αρχής για τη χορήγηση των απαιτούμενων θεωρήσεων ή/και ταξιδιωτικών διευκολύνσεων επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους.

β. Παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση θεμάτων εφαρμογής και εξειδίκευσης του προαναφερόμενου πλαισίου.

(άρθρα 237 - 241)

2.α. Θεσπίζονται μέτρα κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1358, με τον οποίο αναβαθμίζεται το σύστημα «Eurodac» για την αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων. Οι βασικοί άξονες της εν λόγω αναβάθμισης συνίστανται στη:

- συλλογή, αποθήκευση και αντιπαραβολή βιομετρικών δεδομένων (συμπεριλαμβανομένης της διαβίβασης εικόνων προσώπου), και όχι μόνο δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων,

- διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής σε νέες κατηγορίες προσώπων (ανήλικοι άνω των έξι ετών), πρόσωπα που διαμένουν παράνομα σε ένα κράτος μέλος ή που αποβιβάστηκαν μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, δικαιούχοι προσωρινής προστασίας.

β. Ορίζεται ως Ενιαίο Εθνικό Σημείο Πρόσβασης για την επικοινωνία με το «Eurodac», το ενιαίο εθνικό ηλεκτρονικό σύστημα που διαχειρίζονται οι μνημονευόμενες Αρχές Διαχείρισης.

γ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την επιμόρφωση των υπαλλήλων που είναι αρμόδιοι για τη λήψη βιομετρικών δεδομένων από ανήλικους.

δ. Ειδικότερα θέματα εφαρμογής των προτεινομένων ρυθμίζονται με νομοθετική εξουσιοδότηση. **(άρθρο 242 - 257)**

BIBΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

1. Εισάγεται, κατά παρέκκλιση των προβλεπομένων, ειδική διαδικασία σχετικά με τη διενέργεια των μέτρων δέουσας επιμέλειας (άρθρο 13 ν.4557/2018), που εφαρμόζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα για τους αιτούντες διεθνή προστασία, οι οποίοι λαμβάνουν το οικονομικό βοήθημα ως υλική συνθήκη υποδοχής ή το βοήθημα για τα καθημερινά έξοδα. Συγκεκριμένα, τα μέτρα αυτά διενεργούνται, μέσω του συστήματος «ΑΛΚΥΟΝΗ 2», στο οποίο το αρμόδιο Υπουργείο διαβιβάζει τα αναγκαία δεδομένα ταυτοποίησης των αιτούντων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

Ειδικότερα θέματα ρυθμίζονται με την παρεχόμενη νομοθετική εξουσιοδότηση. **(άρθρα 258, 260)**

2. Παρατείνεται, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, από τη λήξη της έως την οριζόμενη ημερομηνία, η διάρκεια των μνημονευόμενων εκτελεστικών συμβάσεων, οι οποίες έχουν συναφθεί στο πλαίσιο της Συμφωνίας Πλαίσιο σχετικά με την παροχή υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων (Facilities Management) των Δομών Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας αιτούντων άσυλο προσφύγων και μεταναστών και συναφών υποδομών και εγκαταστάσεων, καθώς και κτιριακών υποδομών κάθε Υπηρεσίας αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Η παράταση των εν λόγω συμβάσεων παύει αυτοδικαίως με την υπογραφή νέας συμφωνίας πλαίσιο για την παροχή των προαναφερόμενων υπηρεσιών.

Καθορίζεται η πηγή χρηματοδότησης για την πληρωμή των προαναφερόμενων δαπανών, οι οποίες θεωρούνται νόμιμες και κανονικές στο σύνολό τους. **(άρθρο 259)**

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται επί του κρατικού προϋπολογισμού τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη από την αντιμετώπιση του κόστους:

α) έκδοσης δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία και ταξιδιωτικών εγγράφων στους αιτούντες διεθνή προστασία. **(άρθρα 20 και 112)** Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά, εκτιμάται από το αρμόδιο Υπουργείο στο ποσό των **320 χιλ. ευρώ** περίπου,

β) λειτουργίας: **i)** μηχανισμού παραπόνων για τους ανήλικους υπό επιτροπεία **(άρθρο 72)** και **ii)** τηλεφωνικής γραμμής εντοπισμού παιδιών σε επισφαλείς συνθήκες στον Εθνικό Μηχανισμό Επείγουσας Ανταπόκρισης. **(άρθρο 88)** Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, ανέρχεται στο ποσό των **700 ευρώ** περίπου για το έτος 2026 και στο ποσό των **4,55 χιλ. ευρώ** για το έτος 2027 και εφεξής,

γ) διενέργειας τακτικών ή έκτακτων επιτόπιων ελέγχων για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εύρυθμης λειτουργίας των Δομών

Μακροχρόνιας Φιλοξενίας (Δ.Μ.Φ.). **(άρθρο 85)** Η δαπάνη αυτή, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου ανέρχεται, στο ποσό των **40 χιλ. ευρώ** περίπου,

δ) παροχής δωρεάν νομικής καθοδήγησης στους αιτούντες διεθνή προστασία στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας και κατά τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους. **(άρθρα 102, 219)**. Η ανωτέρω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό του **1 εκατ. ευρώ** περίπου.

2. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους κράτησης των προσώπων που υπόκεινται σε διαδικασίες μεταφοράς, κατά τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, για τις ανάγκες φύλαξης, σίτισης, υγειονομικής περίθαλψης και μετακίνησης αυτών, καθώς και λειτουργίας των οικείων δομών. **(άρθρο 225)**

3. Δαπάνη, για το τρέχον έτος, από την παράταση της διάρκειας των μνημονευόμενων εκτελεστικών συμβάσεων για την παροχή υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων στις Δομές Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας των αιτούντων άσυλο προσφύγων και μεταναστών και συναφών υποδομών και εγκαταστάσεων, καθώς και κτιριακών υποδομών κάθε Υπηρεσίας αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και ιδίως για τη φύλαξη, την καθαριότητα και τη συντήρηση αυτών. **(άρθρο 259)** Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, ανέρχεται συνολικά στο ποσό των **22,26 εκατ. ευρώ** περίπου, εκ των οποίων ποσό **19,76 εκατ. ευρώ** περίπου θα καλυφθεί από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και ποσό **2,5 εκατ. ευρώ** περίπου θα καλυφθεί από τον τακτικό προϋπολογισμό.

4. Δαπάνη από την αντιμετώπιση του πρόσθετου κόστους για τα έτη 2026 - 2028, η οποία αφορά νέες δράσεις ή αναβάθμιση / επέκταση υφιστάμενων δράσεων για τους αιτούντες διεθνή προστασία. Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, εκτιμάται συνολικά στο ποσό των **721,4 εκατ. ευρώ**, περίπου και προκύπτει ιδίως από τη(ν):

- κάλυψη του κόστους εφαρμογής του αναβαθμισμένου συστήματος «Eurodac», λόγω της επέκτασης των δεδομένων που συλλέγονται/ αποθηκεύονται/ ανταλλάσσονται και της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής σε περισσότερα πρόσωπα. **(άρθρα 8, 96, 242 - 257)** Το ύψος της σχετικής δαπάνης εκτιμάται στο συνολικό ποσό των **20 εκατ. ευρώ** περίπου (**16,5 εκατ. ευρώ** για την Κεντρική Υποδομή Eurodac και **3,5 εκατ. ευρώ** για την ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής της Υπηρεσίας Ασύλου),

- κατάρτιση μηχανισμού αξιολόγησης του συστήματος υποδοχής καθώς και μηχανισμού επαλήθευσης της πραγματικής διαμονής των αιτούντων διεθνή προστασία, **(άρθρο 21)** ποσού **1 εκατ. ευρώ** περίπου,

- παροχή υπηρεσιών διαχείρισης των εγκαταστάσεων φιλοξενίας αιτούντων διεθνή προστασία στα σύνορα και στην ενδοχώρα, **(άρθρα 21, 33)** συνολικού ποσού **180 εκατ. ευρώ** περίπου (**60 εκατ. ευρώ** στα σύνορα και **120 εκατ. ευρώ** στην ενδοχώρα),

- άσκηση των αρμοδιοτήτων του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) στο πλαίσιο του ελέγχου διαλογής, καθώς και για εκπαίδευση των

- αστυνομικών ιδίως σε φιλικές για το παιδί διαδικασίες, (**άρθρα 7, 38, 39, 41 και 46**) συνολικού ύψους **21,5 εκατ. ευρώ** περίπου,
- πρόσληψη προσωρινών επιτρόπων των ασυνόδευτων ανηλίκων στα σημεία ελέγχου διαλογής, (**άρθρο 40**) ύψους **4 εκατ. ευρώ** περίπου,
 - χορήγηση βοήθηματος για τα καθημερινά έξοδα στους αιτούντες διεθνή προστασία, (**άρθρο 17**) το ύψος του οποίου ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **14 εκατ. ευρώ** περίπου,
 - παροχή σίτισης, θέρμανσης και υλικών συνθηκών υποδοχής στα σύνορα και στην ενδοχώρα, (**άρθρα 21, 33**) συνολικού ύψους **122,8 εκατ. ευρώ** περίπου για τα σύνορα και **67 εκατ. ευρώ** περίπου για την ενδοχώρα,
 - αναπροσαρμογή του συστήματος ταυτοποίησης πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών πριν από την καταγραφή τους, (**άρθρα 21, 33**) ποσού **1,5 εκατ. ευρώ** περίπου,
 - παροχή απαραίτητης εκπαίδευσης και διαρκούς κατάρτισης του προσωπικού που αξιολογεί τις ειδικές ανάγκες υποδοχής, των προσωρινών επιτρόπων σε θέματα παιδικής προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων (**άρθρα 38, 39, 41 και 46**) συνολικού ποσού **388 χιλ. ευρώ** περίπου,
 - ενίσχυση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Μετανάστευσης και Ασύλου της Υπηρεσίας Ασύλου (Τμήμα της Εθνικής Μονάδας Δουβλίνου) για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου διαλογής, (**άρθρο 11**) ποσού **9,8 εκατ. ευρώ** περίπου,
 - κράτηση αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής, οι οποίοι τελούν υπό τακτική παρακολούθηση και έγκαιρη και επαρκή υποστήριξη, ασυνόδευτων ανηλίκων σε εγκαταστάσεις προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες ανάγκες αυτών, καθώς και των γυναικών κατά τη διάρκεια της κύησης και για τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας, (**άρθρα 27, 38, 84**) ποσού **10 εκατ. ευρώ** περίπου,
 - παρακολούθηση μαθημάτων γλωσσομάθειας και προγραμμάτων μη τυπικής εκπαίδευσης ανηλίκων, (**άρθρο 31**) ποσού **6,55 εκατ. ευρώ** περίπου,
 - παροχή μεταβατικών δομών στέγασης για θύματα εμπορίας ανθρώπων, (**άρθρο 38**) ποσού **2,2 εκατ. ευρώ** περίπου,
 - δημιουργία και λειτουργία ομάδων ταυτοποίησης και υποστήριξης θυμάτων βασανιστηρίων και βίας, (**άρθρο 41**) ποσού **250 χιλ. ευρώ** περίπου,
 - χρήση οπτικοακουστικών και άλλων ηλεκτρονικών μέσων, και ενημερωτικού υλικού προσαρμοσμένου στις ανάγκες των ευάλωτων ατόμων και των ανηλίκων, (**άρθρα 6, 14 και 19**) ποσού **70 χιλ. ευρώ** περίπου,
 - κατανομή και την ως εκ τούτου μετακίνηση πολιτών τρίτων χωρών εντός της Ελληνικής επικράτειας, (**άρθρο 22**) ποσού **10 εκατ. ευρώ** περίπου,
 - παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών προς τους διαμένοντες σε δομές φιλοξενίας, (**άρθρα 6, 9, 36 και 47**) συνολικού ποσού **39,2 εκατ. ευρώ** περίπου,
 - τεχνική και επιχειρησιακή υποστήριξη και την αναβάθμιση των ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων «ΑΛΚΥΟΝΗ 2» και «ΥΠΕΡΙΩΝ», (**άρθρα 9, 10 και 218**) συνολικού ποσού **11,5 εκατ. ευρώ** περίπου,
 - κάλυψη του κόστους έκδοσης ενημερωτικού υλικού για την ενημέρωση υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, όταν η χώρα αντιμετωπίζει δυσανάλογο

αριθμό αιτούντων διεθνή προστασία ή σε περίπτωση κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας (**άρθρα 45, 233**), η οποία, εκτιμάται στο ποσό των **50 χιλ. ευρώ** περίπου,

- λήψη πρόσθετων μέτρων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης που η χώρα αντιμετωπίζει δυσανάλογο αριθμό αιτούντων διεθνούς προστασίας και ιδίως λόγω της παροχής του οικονομικού βοηθήματος σε περισσότερους δικαιούχους, της αύξησης των μετακινήσεων αυτών εντός της επικράτειας κ.λπ. (**άρθρο 45**) Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται συνολικά στο ποσό των **2,1 εκατ. ευρώ** περίπου,

- κάλυψη πρόσθετου κόστους λόγω:

μετακίνησης και παροχής νομικής βοήθειας στο πλαίσιο της διαδικασίας επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, των οποίων η αίτηση έχει απορριφθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα και παραμένουν υπό καθεστώς μη εισόδου. (**άρθρα 12, 156**) Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται συνολικά στο ποσό των **2,3 εκατ. ευρώ** περίπου (**2,04 εκατ. ευρώ** για την παροχή νομικής βοήθειας και **263 χιλ. ευρώ** για μετακίνηση),

λειτουργίας και αναβάθμισης των οργανικών δομών και του Κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος, στο πλαίσιο προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης που παρακολουθούν οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας. (**άρθρο 175**) Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται, συνολικά στο ποσό των **6,5 εκατ. ευρώ** περίπου (**6 εκατ. ευρώ** για τη λειτουργία των δομών και **500 χιλ. ευρώ** για το Πληροφοριακό Σύστημα),

- εφαρμογή της διαδικασίας μετεγκατάστασης (relocation), η οποία εκτιμάται στο ποσό των **13 εκατ. ευρώ** περίπου, (**άρθρο 228**)

- παροχή διερμηνείας στα σύνορα και στην ενδοχώρα, καθώς και παροχής υπηρεσιών διερμηνείας και μετάφρασης της Υπηρεσίας Ασύλου (**άρθρα 6, 19, 96, 118**) συνολικού ποσού **7,42 εκατ. ευρώ** και **7,5 εκατ. ευρώ** περίπου αντίστοιχα,

- παροχή νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης των αιτούντων διεθνή προστασία, (**άρθρο 103**), ποσού **5,25 εκατ. ευρώ** περίπου,

- αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας Ασύλου με την ίδρυση δύο (2) Γραφείων Ένταξης, (**άρθρο 96**) ύψους **200 χιλ. ευρώ** περίπου,

- παροχή στέγασης σε Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.) και σε Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (Ε.Δ.Η.Δ.), (**άρθρα 80, 81**) ποσού **96 εκατ. ευρώ** και **7,5 εκατ. ευρώ** αντίστοιχα,

- λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Ε.Σ.Ε.Α.Α.), (**άρθρο 61**) ποσού **12 εκατ. ευρώ** περίπου,

- λειτουργία και την εκπλήρωση του σκοπού του Ε.Μ.Ε.Α., (**άρθρο 88**) ποσού **4,65 εκατ. ευρώ** περίπου,

- λειτουργία Δομών Επείγουσας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Δ.Ε.Φ.Α.Α.), (**άρθρα 80, 85, 90**) ποσού **9,9 εκατ. ευρώ** περίπου,

- δημιουργία και λειτουργία ασφαλών ζωνών για ασυνόδευτους ανηλίκους, καθώς και δομών ευάλωτων γυναικών, (**άρθρα 82, 88**) ποσού **21,9 εκατ. ευρώ** περίπου και **1,4 εκατ. ευρώ** περίπου αντίστοιχα,

- συνοδεία ασυνόδευτων ανηλίκων, (**άρθρο 89**) ποσού **2,2 εκατ. ευρώ** περίπου.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλυφθούν με συγχρηματοδότηση από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους και ενδέχεται να περιορίζονται, στην περίπτωση κάλυψης αυτών από τους ενδιαφερόμενους, εφόσον διαθέτουν επαρκείς πόρους ή διευρύνονται οι περιπτώσεις περιορισμού ή διακοπής του βοηθήματος για τα καθημερινά έξοδα και τις λοιπές υλικές συνθήκες υποδοχής. **(άρθρα 31, 33, 37)**

5. Ενδεχόμενη δαπάνη από την κάλυψη του πρόσθετου κόστους που προκύπτει από τη(ν):

α) παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης των αιτούντων διεθνή προστασία, σε περίπτωση προσφυγής αυτών ενώπιον Δικαστηρίου, **(άρθρο 42)**

β) κάλυψη των εξόδων, σε περίπτωση μεταφοράς υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς σε τρίτη χώρα - κόμβο επιστροφής, στο πλαίσιο υλοποίησης της απόφασης επιστροφής αυτού, **(άρθρο 159)**

γ) εφαρμογή του μηχανισμού αλληλεγγύης και λήψη μέτρων αλληλεγγύης και στήριξης σε περίπτωση κατάστασης κρίσης ή ανωτέρας βίας, **(άρθρα 226 παρ. 2 περ. στ', 232, 235 και 236)**

δ) λήψη πρόσθετων μέτρων σχετικά με την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1350. **(άρθρα 237 - 241)**

6. Ενδεχόμενη δαπάνη σε περίπτωση κάλυψης πρόσθετου κόστους, στο πλαίσιο παροχής προσωρινής προστασίας, κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ και ιδίως λόγω:

- της χορήγησης των προβλεπόμενων παροχών σε υπηκόους τρίτων χωρών και ανιθαγενείς (σίτιση, διαμονή, αμοιβή, περίθαλψη, ασφάλιση, εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση και εκπροσώπηση ανηλίκων κ.λπ.),

- της δυνατότητας επέκτασης εφαρμογής του καθεστώτος της προσωρινής προστασίας και σε άλλες κατηγορίες εκτοπισθέντων, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στην απόφαση του Συμβουλίου, η οποία εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της προαναφερόμενης Οδηγίας. **(άρθρα 187 - 211)**

7. Αύξηση δημοσίων εσόδων από την είσπραξη:

α) της οικονομικής εγγύησης που καταθέτουν οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που αιτούνται διεθνή προστασία, στους οποίους δεν επιβάλλεται κράτηση αλλά λιγότερο περιοριστικά εναλλακτικά μέτρα, **(άρθρο 24)**

β) του τέλους ανανέωσης της άδειας διαμονής των μνημονευόμενων κατηγοριών δικαιούχων, **(άρθρο 168)**

γ) του διοικητικού προστίμου που επιβάλλεται σε όσους δικαιούχους διεθνούς προστασίας δεν εκπληρώνουν την υποχρέωση δήλωσης κάθε μεταβολής της διεύθυνσης κατοικίας τους εντός της τασσόμενης προθεσμίας, **(άρθρο 170)**

δ) του τέλους συμμετοχής που καταβάλλουν οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, σε ορισμένα υποχρεωτικά μέτρα ένταξης, στο πλαίσιο εφαρμογής της σχετικής πρόβλεψης από την ενωσιακή νομοθεσία. **(άρθρο 175)**

Τα ανωτέρω οικονομικά αποτελέσματα εξαρτώνται από την έκδοση των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων, κατά περίπτωση.

Αθήνα, 25 Μαΐου 2026
Η Γενική Διευθύντρια
κ.α.α

Θέλξη Ψύλλα